

P. 10. l. 4.— प्रकृतिस्थाम्, 'completely recovered.' On this sense of प्रकृति (the state of health before the illness began) conf. *Mālavikāgnimitra* Act IV. p. 87. l. 5 दाणिं पि पकिदिं ण पडिवज्जइ. Also p. 69 निवृत्तावेसवेओ गोदमो पकिदिथो एव संवृत्तो.—स्थाने खलु &c. Construe: नारायणमृषिं विलोभयन्त्यः तदूरुसंभवामिमां दृष्ट्वा सर्वा अप्सरसो व्रीडिता इति [यदाहुः तत्] स्थाने खलु । The king does not mean that it is quite right that Urvas'ī should have been produced from the thigh of Nârâyana, but what he says is that she is really so beautiful that there was no wonder that all the Apsarases should have felt ashamed when they saw her as she was brought forth by Nârâyana's thigh. Conf. Ranganâtha तपस्यतो नारायणस्य लोभनार्थं गता अप्सरसस्तदूरुत्वन्नामिमामालोक्य यस्योरुत एतदृशी सुन्दरी निःसृता किमिदानीमस्माभिरेतादृशस्य प्रलोभनं विधेयमिति लज्जिताः पुनः प्रतिनिवृत्ता इति पौराणिकी कथाप्रथा ॥ On विलोभयन्त्यः see *supra* note on तवोविसेसपरिसङ्किदस्स महेन्दस्स p. 4. l. 3.

P. 10. ll. 7-10.—अस्याः &c. Translate: 'In the creation of her was the moon of lovely brightness the procreator [or] was it Madana himself that excels in the graces of love? [or] was it the Month that is a treasure of flowers? [For] how could an old ascetic, made stupid by the study of the Veda and from whom all desire for pleasure had departed, have produced this beauty that enraptures the mind?' कान्तप्रभः must be taken with चन्द्रः, in the sense of 'of loved beauty.' The Month alluded to is Chaitra, the best part of spring. Conf. Kâṭavema : अस्याः सर्गेत्यादि । अस्या उर्वश्याः सर्गविधौ निर्माणकर्मणि प्रजापतिर्विधाना कान्तप्रभश्चन्द्रः अभून् चन्द्र आसौत्किम् । अनेन उर्वश्या लावण्यातिशयो गम्यते । अथवा शृङ्गारैकरसः शृङ्गारः रतिपीयः एकः केवलो रसो यस्य स तथाक्तः मदनः कामः स्वयं प्रजापतिरभून् । अनेन अस्याः सौभाग्यातिशयो गम्यते । अथवा पुष्पाद्भवस्थानरूपः वसन्तः प्रजापतिरभून् । अनेन सौरभ्यसौकुमार्यातिशयो गम्यते । मुख्यस्तृटारं नारायणमपहृत्य किमर्थमेवं वितर्कितमित्याशङ्क्यपरिहारार्थम् एवंविधरूपनिर्माणे तस्यासामर्थ्यं दर्शयति वेदाभ्यासेत्यादि । वेदाभ्यासजडः वेदाभ्यासेन जडो मन्दः । मलिन इत्यर्थः । न तु चन्द्रवत्कान्तप्रभः । विषयव्यावृत्तकौतूहलः विषयेभ्यः शब्दादिभ्यः व्यावृत्तं विवृत्तं कौतूहलं यस्य स तथाक्तः ।